NORAKSTS

Lieta Nr. C02035012
PAC – 0382/2014

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2014.gada 27.maijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Dace Jansone,
tiesneši Mairita Šķendere,
Raimonds Grāvelsiņš
ar sekretāru Jāni Mērpoli,

piedaloties prasītājas /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/, atbildētājas Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālās nodaļas pārstāvim /pers. E/,

izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasībā pret Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālo nodaļu par zemes robežu plāna atzīšanu par spēkā neesošu, līdzvērtīga īpašuma iegādi un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 28.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Vaiņodes pagasta TDP 1991.gada 27.novembra lēmumu apstiprināts Vaiņodes pagasta zemes ierīcības projekts, kurā zemesgabals ar projekta /numurs/ ir valsts mežs mežsaimniecības vajadzībām (*lietas 12.,17., 29., 96. lpp.*).

/pers. F/ /datums/iesniedza pieteikumu Vaiņodes pagasta padomei par meža zemes ar /numurs/ piešķiršanu īpašumā par samaksu.

Ar Vaiņodes pagasta padomes 1995.gada /datums/ jūnija lēmumu/numurs/ /pers. F/ saņēmis pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām no pieprasītās zemes 28,4 ha zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ izveidošanai (*lietas 9.lpp.*).

1995.gada /datums/ jūnijā , pamatojoties uz minēto lēmumu, veikta īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežu ierādīšana un sastādīts zemes robežu ierādīšanas akts (*lietas 10.lpp.*). 1995.gada / datums/ novembrī izgatavots zemes gabala robežu plāns (*lietas 13.lpp.*).

Ar Vaiņodes pagasta zemes komisijas /datums/lēmumu /nummurs/ /pers. F/ piešķirta īpašumā par samaksu /Nosaukums A/ zeme 28,4 ha kopplatībā zemnieku saimniecības uzturēšanai, pamatojoties uz /Nosaukums A/ zemes robežu plānu (*lietas 11.lpp.*).

/pers. F/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, kas sastāv no zemes gabala 28,4 ha kopplatībā, nostiprinātas zemesgrāmatā 1996.gada /datums/ septembrī (*lietas* 121.*lpp.*).

2010.gada /datums/ jūlijā atklājies /pers. F/ mantojums, un mantojuma tiesībās, tostarp, uz nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ apstiprināta viņa meita /pers. C/, ko apliecina /datums/izdotā mantojuma apliecība (*lietas 22.lpp.).*

[2] 2012.gada 21.maijā /pers. C/ pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ cēlis tiesā prasību pret Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālo nodaļu par zemes robežu plāna atzīšanu par spēkā neesošu un līdzvērtīga īpašuma iegādi, kurā lūgts tiesu:

- atzīt par spēkā neesošu nekustamā īpašuma /Nosaukums A/, Vaiņodes novadā, Vaiņodes pagastā, zemes robežu plānu;
- uzlikt par pienākumu Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālajai nodaļai iegādāties līdzvērtīgu mežu 4 ha platībā, reģistrējot to zemesgrāmatā uz prasītājas /pers. C/ vārda, sedzot visus ar to saistītos izdevumus;
- izslēgt no nekustamā īpašuma /Nosaukums A/, /adrese/ , blakus esošā nekustamā īpašuma daļu;
- piedzīt no Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālās nodaļas par labu /pers. C/ morālo kaitējumu Ls /summa/ apmērā;
- piedzīt visus tiesāšanās izdevumus, kas prasītājai radušies jau kopš 2003.gada vasaras saistībā ar nelikumīgo robežu noteikšanu.

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[2.1] /datums/nekustamam īpašumam/Nosaukums A/, /adrese A/, kadastra Nr. /numurs A/, izgatavots zemes robežu plāns, neievērojot Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.gada 21.februāra nolikuma „Par lauku apvidos realizējamo zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.punkta otrās daļas prasības un pieļaujot šādus pārkāpumus:

1) zemes robežu plānā iezīmēts kaimiņu īpašums /Nosaukums E/ , ierīcības projekts 3-16-67;
2) robežu lauzuma vietās nav iezīmētas kupicas, lai gan dabā ierīkotas 22 ozolkoka un 2 krustakmeņu kupicas;
3) divi meža nogabali no izpirktās platības nav iezīmēti, kā rezultātā teritorija samazināta par apmēram 4 ha, kas vēlāk prettiesiski piešķirtas īpašumiem /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/;
4) plāns neatbilst dabā ierādītajām robežām un Vaiņodes pagasta zemes ierīcības projektam;
5) plānā novadgrāvis iezīmēts 1406,8 metru platībā, bet dabā atrodas 613,84 metri;
6) plānā nav norādīti pierobežnieki, bet norāde no A-A Vaiņodes pagasta pašvaldības zemē neatbilst ierīcības projektam.

Prasītājas ieskatā iepriekš minēto pieļauto pārkāpumu rezultātā 2003.gada vasarā no nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ ierādītās teritorijas

nepamatoti tika atdalīti apmēram 4 ha meža.

[2.2] Neievērojot Vaiņodes pagasta zemes ierīcības projektu, uz nepamatoti atdalītā zemes gabala tika izveidoti jauni nekustamie īpašumi /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/. 2003.gada /datums/ jūlijā nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ robežas nelikumīgi izmainītas un pielāgotas jau iepriekš izgatavotam zemes gabala robežu plānam.

[2.3] Kā izriet no nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ robežu ierādīšanas lietā esošā Vaiņodes pagasta padomes /datums/lēmuma /numurs/ , iepriekšējam zemes īpašniekam /pers. F/ lietošanā piešķirta zeme 28,4 ha platībā, pamatojoties uz pagasta zemes ierīcības projekta sadaļu /numurs/ , kur attēlotas lietošanā piešķirtā zemes gabala robežas.

Vaiņodes pagasta padomes /datums/lēmums/numurs/ pieņemts, balstoties uz tā grafisko pielikumu, kas faktiski ir atzīstams par strīdus zemes ierīcības projektu.

Atbilstoši Valsts zemes dienesta 1994.gada 26.maija noteikumiem „Tehniskie norādījumi par zemes īpašuma robežu ierādīšanu dabā" mērnieks pirms mērīšanas iepazīstas ar pagasta zemes ierīcības projekta plānu un uz tā pamata veic robežu ierādīšanas darbus apvidū (2.1.3.apakšpunkts); robežas nosprauž dabā pa sauszemes līnijām, par pamatu izmantojot apstiprināto pagasta ierīcības projektu (3.4.punkts).

Tas, ka zemes ierādīšanas akta robežu shēmai ir jāatbilst pagasta zemes ierīcības projektam un eksplikāciju zemes vienībai izgatavo pēc ierādītajām robežām, izriet no minēto noteikumu 10.3.5.apakšpunkta.

[2.4] Prasītājas ieskatā iepriekš minētie pieļautie pārkāpumi, tiesību normu un aktu neievērošana no Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālā nodaļas puses ir vērtējama kā prettiesiska rīcība, kuras rezultātā bijušais zemes īpašnieks /pers. F/ un viņa mantiniece, šā brīža nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ īpašniece /pers. C/, zaudēja daļu īpašuma, un tādējādi prasītājai nodarīts gan mantisks, gan morāls kaitējums.

[3] Sniedzot paskaidrojumus par celto prasību, Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālā nodaļa norādījusi, ka prasību neatzīst.

Paskaidrojumi pamatoti ar šādiem iebildumiem.

[3.1] Strīds par īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežām ilgst vairāk kā desmit gadus, un vairākkārtīgi ticis risināts dažādās tiesu instancēs. Strīda pamatā ir apstāklis, ka pēc nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ zemes robežu ierādīšanas dabā iepriekšējais īpašuma /Nosaukums A/ īpašnieks /pers. F/ konstatējis, ka īpašuma robežas, kuras viņš uzskatījis par pareizām posmā, kur tās robežojas ar īpašumu /Nosaukums C/, neatbilst faktiskajai situācijai, ko apliecina dokumenti – zemes robežu ierādīšanas akts, pamatojoties uz kuru izgatavots zemes robežu plāns. /pers. F/ zemes robežu plānu nostiprinājis zemesgrāmatā, neizsakot nekādas pretenzijas. Vēlāk, vēloties, lai īpašumā /Nosaukums A/ tiktu iekļauta platība, kura šim īpašumam nekad nav bijusi piešķirta, īpašuma pārstāvji vairākkārtīgi vērsušies Valsts zemes dienestā un tiesu instancēs, ar dažādām metodēm cenšoties panākt īpašuma robežu izmaiņu.

Izvērtējot īpašuma robežu ierādīšanas aktu un zemes robežu plānu, Dienvidkurzemes reģionālā nodaļa vairākkārtīgi secinājusi, ka ir rīkojusies atbilstoši noteiktai kārtībai minētā īpašuma formēšanā, jo zemes robežu plāns ir izgatavots atbilstoši /datums/sastādītam zemes robežu ierādīšanas aktam, uz fotokartes uzliktajiem mērnieka /pers. J/ lauku mērījumiem un saskaņā ar Vaiņodes pagasta padomes 1995.gada /datums/ jūnija lēmumu/numurs/ , līdz ar ko nav konstatējams reģionālās nodaļas pārkāpums minētā īpašuma formēšanas procesā. Nav noticis īpašnieku tiesību aizskārums, un īpašuma robežas, kuras neatbilst dokumentos fiksētajām robežām, nevar uzskatīt par likumīgām.

1996.gada /datums/ septembrī nekustamais īpašums nostiprināts Liepājas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Vaiņodes pagasta zemesgrāmatā uz /pers. F/ vārda. Īpašuma zemes robežas līdz šim nav tikušas kadastrāli uzmērītas un zemes robežu plāns ar kadastrālās uzmērīšanas laikā noteiktām, precīzām robežpunktu koordinātēm nav ticis izgatavots.

2003.gada /datums/ jūnijā veikta Vaiņodes pagasta saimniecību /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ robežu pārbaude apvidū, par ko sastādīts robežu iepazīstināšanas akts un īpašnieki iepazīstināti ar zemesgrāmatā ierakstīto īpašumu robežām. Pārbaudē konstatēts, ka robežas dabā (pēc īpašuma /Nosaukums C/ plāna) atbilst /datums/noteiktajām robežām, kas, savukārt ir noteiktas atbilstoši Vaiņodes pagasta TDP /datums/ lēmumam un sakrīt ar 1995.gada /datums/ novembra izgatavoto īpašuma /Nosaukums A/ robežu plānu, līdz ar ko secināts, ka abu īpašumu kopējās robežas dabā un kopplatības atbilst ar lēmumu piešķirtajām kopplatībām un izgatavotajiem, zemesgrāmatā ierakstītajiem zemes robežu plāniem.

/datums/strīds par nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ kopējo robežu izskatīts komisijas sēdē, kurā secināts, ka minēto īpašumu pašreizējās robežas ierādītas atbilstoši Vaiņodes pagasta padomes lēmumiem par zemes piešķiršanu lietošanā, un zemes īpašnieki savus īpašumus ierakstījuši zemesgrāmatā, tādējādi apliecinot, ka viņi piekrīt piešķirtajai platībai un ierādītajām robežām, kuras attēlotas izgatavotajos zemes robežu plānos.

Ar Vaiņodes pagasta padomes 1995.gada /datums/ jūnija lēmumu faktiski tikušas veiktas izmaiņas zemes ierīcības projektā un no zemes gabala ar projekta /numurs/ , zeme 28 ha platībā tikusi piešķirta pastāvīgā lietošanā /pers. F/ zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ uzturēšanai, piešķirtās zemes gabalu robežas attēlotas Vaiņodes pagasta zemes pārskata plānā.

Atbildētājas rīcībā nav informācijas, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ teritorijā būtu iezīmēta īpašuma /Nosaukums E/ mājvieta, augļu dārzs vai dīķis, uz kuru /pers. L/ un /pers. K/ atjaunotas īpašuma tiesības pilnā apjomā atbilstoši tā vēsturiskajai platībai.

[3.2] /pers. F/ pārstāvis jau 2008.gada 14.aprīlī cēlis Kurzemes apgabaltiesā prasību pret Vaiņodes pagasta padomi, Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālo nodaļu, /pers. O/ un /pers. M/ arī par jauna robežu plāna izgatavošanu īpašumam /Nosaukums A/ atbilstoši piešķirtajai un izpirktajai teritorijai, kas gan ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2008.gada 30.jūlija spriedumu, gan Augstākās tiesas Civillietu tiesas palātas 2009.gada 17.jūnija spriedumu noraidīta. Savukārt ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 27.novembra lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību. Līdz ar to spriedums stājies likumīgā spēkā.

[3.3] Atbildētājas ieskatā celtās prasības izskatīšanas ietvaros, būtiski ir ņemt vērā ne tikai Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta /datums/lēmumā lietā /lietas numurs/ paustās atziņas, bet arī ievērojot to, ka īpašuma /Nosaukums A/ formēšanas procesā tiesību pārkāpumi nav konstatējami, un, balstoties uz judikatūru, būtiski ir konstatēt, ka īpašuma bijušais īpašnieks /pers. F/ galējo administratīvo aktu – Vaiņodes pagasta zemes komisijas 1996. gada /datums/ aprīļa lēmumu /numurs/ un īpašuma zemes robežu noteikšanas dokumentus - zemes robežu noteikšanas aktu un zemes robežu plānu, kas uzskatāmi par administratīvā akta tehniskajiem pielikumiem, likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis, bet acīmredzami atzinis par pareiziem, nostiprinot savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā tādās robežās, kādas norādītas dokumentos.

Attiecībā uz nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ zemes reforma ir pabeigta un bijušā īpašnieka mantiniece un pašreizējā īpašniece /pers. C/ mantošanas ceļā ir ieguvusi īpašuma tiesības uz īpašumu tādās robežās un platībā, kā tas nostiprināts zemesgrāmatā.

[4] Ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 28.augusta spriedumu /pers. C/ prasība noraidīta pilnīgi.

Tiesa piedzinusi no /pers. C/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 6,30.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[4.1] Tiesa konstatējusi, ka ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.jūnija spriedumu lietā /lietas numurs/ jau izšķirts identisks strīds, un bijušā zemes īpašnieka /pers. F/ celtā prasība pret Vaiņodes pagasta padomi, Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālo nodaļu, /pers.

O/ un /pers. M/ par jauna robežu plāna izgatavošanu īpašumam /Nosaukums A/ atbilstoši piešķirtajai un izpirktajai teritorijai, noraidīta, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

[4.1.1] /pers. F/ apstrīdējis 1995.gada /datums/ jūnijā sastādīto zemes robežu ierādīšanas aktu, jo uzskatījis, ka nav ievērota robežu uzmērīšanas tehniskā instrukcija un zemes robežām jābūt atbilstošām pagasta 1996.gada /datums/ aprīļa lēmumam /numurs/ un tam pievienotajam plānam 1:1000;

/pers. F/ minēto zemes robežu aktu, kā arī uz tā pamata sastādīto /Nosaukums A/ zemes robežu plānu un izgatavoto meža apsaimniekošanas projektu likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējis. Turklāt zemes robežu plānu /pers. F/ acīmredzami atzinis par pareizu, nostiprinot savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā, kā arī zemes komisijas lēmumam par zemes piešķiršanu /pers. F/ īpašumā pielikumā ir minēts zemes robežu plāns, nevis zemes ierīcības projekta plāns.

[4.1.2] Pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās padomes Prezidija 1991.gada 21.februāra nolikuma „Par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 27.pukta otro daļu un 55.punkta otro daļu, par nepamatotiem atzīti prasītāja argumenti, ka /Nosaukums A/ zemes robežas tika patvaļīgi izmainītas un neatbilst piešķirtajai un izpirktajai platībai atbilstoši zemes ierīcības projektam un robežu plānam, kā arī Vaiņodes pagasta padome, 1991.gadā piešķirot zemi lietošanā /pers. P/ saimniecības /Nosaukums C/ uzturēšanai un Valsts zemes dienests 2003.gadā ierīkojot jaunu robežu, ir pārkāpuši Latvijas Republikas Augstākās padomes Prezidija 1991.gada 21.februāra nolikuma „Par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.punkta otro daļu.

Zemes gabals /Nosaukums A/ ierādīts, ņemot vērā pagasta zemes ierīcības projektu un teritorijas racionālu plānojumu, kas atbilst minētā nolikuma 35.punkta trešajā daļā noteiktajam, ka zemnieku saimniecību mežu platības nosaka, ievērojot teritoriālos un ekonomiskos apstākļus.

[4.1.3] 2003.gada /datums/ jūnijā veikta saimniecības /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ robežu pārbaude dabā, par ko sastādīts robežu iepazīstināšanas akts.

No VZD Dienvidkurzemes reģionālās nodaļas /datums/izdarītajiem secinājumiem un iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem secināts, ka robežas dabā atbilst 1999. gada /datums/ janvārī noteiktajām robežām, kuras ierīkotas atbilstoši 1991.gada /datums/ decembra Vaiņodes pagasta TDP lēmumam un sakrīt ar 1995.gada /datums/ novembrī izgatavoto īpašuma /Nosaukums A/ robežu plānu. Līdz ar to ticis atzīts, ka abu īpašumu kopējā robeža dabā un kopplatības atbilst ar lēmumu piešķirtajām kopplatībām un izgatavotajiem, zemesgrāmatā ierakstītajiem zemes robežu plāniem.

[4.2] Tiesa, balstoties uz Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.jūnija spriedumā paustajām atziņām, secinājusi, ka iepriekš minētais spriedums lietā, kurā tika apstrīdēts tas pats zemes robežu plāns ar tiem pašiem argumentiem, kas izklāstīti arī šajā lietā, ir stājies likumīgā spēkā. Arī apstāklis, ka prasītāja /pers. C/ kā mantiniece pieņēmusi /pers. F/ mantojumu, nevar būt par pamatu spēkā stājušās spriedumā ietvertās motivācijas pārvērtēšanai.

[4.3] Tiesa norādījusi, ka likums „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" likums nosaka kārtību, kādā pabeidzama zemes reforma lauku apvidos, kā arī līdz tās pabeigšanai sakārtojamās zemes lietošanas tiesības un īpašuma attiecības un izskatāmi strīdi ar zemes reformu saistītajos jautājumos. Savukārt zemes reformas jēdziens skaidrots likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos" – tas ir plānveidīgs, pakāpenisks zemes lietošanas un zemes īpašumu attiecību pārkārtošanas process. Tādējādi zemes reforma attiecībā uz īpašumā nodotu zemi beidzas līdz ar zemes īpašuma dokumentu izsniegšanu un īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā.

Līdz ar to zemes reforma uz konkrēto īpašumu ir pabeigta un īpašuma /Nosaukums A/ pašreizējā īpašniece /pers. C/ mantošanas ceļā ir ieguvusi īpašuma tiesības uz īpašumu /Nosaukums A/ tādās robežās un platībā, kā tas nostiprināts zemesgrāmatā.

[5] Par minēto spriedumu /pers. C/ pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ iesniedzis apelācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā un lūdzot tiesu to atcelt, norādot šādus apsvērumus.

[5.1] Tiesa, pārkāpjot Civilprocesa likuma 163.pantu, lietas izskatīšanu pēc būtības nav uzsākusi, visus sešus prasībā iekļautos prasījumus nav izspriedusi.

[5.2] Nav saprotams uz kādu dokumentu pamata tiesa secinājusi, ka nekustamā īpašuma kopplatība atbilst zemes gabala robežu plānam, ja zeme nav uzmērīta un plāns neatbilst ierīcības projektam un izpirktajai meža platībai.

Zemesgrāmatā nostiprinātā īpašuma /Nosaukums A/ platība atbilst Vaiņodes pagasta zemes komisijas 1996.gada /datums/ aprīļa lēmumam /numurs/, bet izgatavotais zemes robežu plāns neatbilst dabā ierādītajām robežām – 22 kupicām un 2 krustakmeņiem. Pēdējie kopš 2003.gada atrodas īpašuma /Nosaukums C/ zemes gabala vidū.

[5.3] Tiesa liegusi prasītājam tiesības uzdot jautājumus atbildētājam lietas izskatīšanas laikā, tāpat tiesai nav izpratnes par dokumentiem, uz kā pamata iepriekšējam zemes īpašniekam /pers. F/ zeme piešķirta lietošanā.

Tāpat tiesa, neievērojot vairāk kā 60 Civilprocesa likumā ietvertās tiesību normas, atgrieza atpakaļ prasītājam iesniegtos pierādījumus un atteicās izskatīt pēc būtības prasījumu par tiesas izdevumu segšanu kopš 2003.gada vasaras, kad Valsts zemes dienests noteica prettiesiskās zemes robežas.

[5.4] Par to, ka zemes robežu plāns neatbilst ierīcības projektam, atbildība jāuzņemas Valsts zemes dienestam.

Lietā nav strīds, ka dabā kupicas ierīkotas atbilstoši ierīcības projektam, un izcirstā meža daļa 1,7 ha platība šobrīd atrodas cita īpašuma sastāvā, kopš brīža, kad 2003.gadā tika noteiktas jaunas robežas, lai gan šo meža daļu bija izpircis iepriekšējais īpašnieks /pers. F/.

1999.gadā nekustamais īpašums /Nosaukums C/ izveidots uz viltotu dokumentu pamata, bez ierīcības projekta, uz trīs citu privātīpašnieku zemes, taču tiesa nav lēmusi par dokumentu nodošanu prokuratūrai krimināllietas ierosināšanai.

[5.5] Papildus norādīts, ka prasība pamatota uz prasības pieteikumā un Valsts zemes dienesta /datums/atbildes vēstulē norādītajiem apstākļiem.

[6] Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālā nodaļa iesniegusi tiesā paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, kuros apelācijas sūdzību neatzīst par pamatotu.

Atbildētājs, pilnībā uzturot jau iepriekš lietā sniegtajos paskaidrojumos izteiktos iebildumus, papildus norāda, ka apelācijas sūdzība atkārtoti tiek norādīts uz strīda pamatu, proti, 1995. gada /datums/ novembrī izgatavotā nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežu plāna neatbilstību Vaiņodes pagasta zemes ierīcības projektam un robežām, kuras par pareizām atzinis iepriekšējais īpašuma /Nosaukums A/ īpašnieks /pers. F/ un attiecīgi arī viņa mantiniece.

Identiska prasība par īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežu plāna apstrīdēšanu kā neatbilstošu Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.gada 21.februāra nolikuma „Par lauku apvidos realizējamo zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.punkta otrās daļas prasībām jau tikusi izspriesta ar spēkā stājušos nolēmumu, atzīstot to par nepamatotu. Savukārt šobrīd izskatāmās civillietas ietvaros jauni apstākļi, kas ietekmētu lietas izskatīšanas rezultātu, nav konstatējami. Līdz ar to arī šīs prasības apmierināšanai nav nekāda pamata.

Nostiprinot īpašuma tiesības uz īpašumu /Nosaukums A/ zemesgrāmatā, faktiski ir akceptēts zemes reformas rezultāts, un tas vairs nav apstrīdams.

[7] Tiesas sēdē prasītājas /pers. C/ pārstāvis /pers. D/ uzturēja apelācijas sūdzību un prasību uz tajās norādītajiem pamatiem.

Atbildētāja Valsts zemes dienesta pārstāvis /pers. E/ tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem

pamatiem.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, novērtējusi apelācijas sūdzības argumentus un lietā iesniegtos pierādījumus, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka /pers. C/ prasība kā nepamatota ir noraidāma.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu. Ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesu palāta atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs, līdz ar to pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai, kas norādīta šī sprieduma 4.1.- 4.3.punktā, atkārtoti to neizklāstot.

[10] Civillietu tiesu palāta atzīst, ka noraidāms arī /pers. C/ prasījums par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta pirmo daļu katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto, ka, uzmērot un nododot /pers. F/ nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ , /adrese/ , nav konstatējams tiesību aizskārums, prasība daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu ir noraidāma.

[11] Par nepamatotu atzīstams apelācijas sūdzības arguments, ka tiesa nav vērtējusi prasītājas norādītos apstākļus un nav izspriedusi visus prasījumus pēc būtības.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja /pers. C/ kā /pers. F/ mantiniece ir apstrīdējusi nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ robežu uzmērīšanu un prasība ir vērsta uz īpašuma/Nosaukums A/ robežu izmainīšanu, piešķirot līdzvērtīgu meža zemi 4 ha platībā.

Civillietu tiesu palāta konstatē, ka /pers. F/ jau bija cēlis prasību, kurā apstrīdējis nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas aktu, kas pēc prasītāja ieskata izgatavots, neievērojot nolikuma " Par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.punkta otro daļu. Līdz ar to strīds par nekustamā īpašuma/Nosaukums A/ robežām jau ir izspriests un /pers. F/ tiesību pārņēmējas /pers. C/ prasība ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2012.gada 29.marta spriedumu lietā /lietas numurs/ noraidīta. Ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 23.janvāra lēmumu ir atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar prasītājas /pers. C/ kasācijas sūdzību par Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2012.gada 29.marta spriedumu, lēmumā norādot, ka prasītāja kļūdaini tulko nolikuma " Par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.punkta otro daļu. Augstākā tiesas Civillietu departaments atzinis, ka zemes ierīcības projekts ir saistošs tajā iekļautajiem zemes lietotājiem, kā arī valsts pārvaldes, saimnieciskajām un sabiedriskajām institūcijām. /pers. F/ nebija ietverts zemes lietotāju skaitā zemes ierīcības projektā un tāpēc viņam nebija tiesību pieprasīt zemi zemes gabala projekta /numurs/ robežās. /pers. F/ 1992.gada /datums/ septembrī pieprasījis šo zemes gabalu īpašumā par samaksu un lielākā daļa no šīs zemes viņam arī piešķirta. Tādejādi /pers. F/ ir akceptējis zemes robežu ierādīšanas aktu un uz tā pamata izstrādāto zemes robežu plānu, uz ko apliecina fakts, ka savas īpašuma tiesības nostiprinājis zemesgrāmatā.

Savukārt šajā prasībā, atsaucoties uz nolikuma " Par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.punkta otrās daļas neievērošanu, ir apstrīdēts uz robežu ierādīšanas akta pamata izgatavotais zemes robežu plāns, tādējādi prasītāja, ceļot jaunu prasību, nepamatoti lūgusi pārvērtēt apstākļus, kas jau ir nodibināti ar spēkā stājušos tiesas spriedumu.

Ņemot vērā, ka /pers. C/ apelācijas sūdzībā ir norādīts uz apstākļiem, kuriem tiesa jau ir devusi savu vērtējumu, Civillietu tiesu palātas ieskatā to atkārtota pārvērtēšana nav nepieciešama.

[12] Par nepamatotu atzīstams arī apelācijas sūdzības arguments, ka tiesa ir atteikusies izskatīt pēc būtības prasījumu par tiesas izdevumu segšanu kopš 2003.gada vasaras, kad Valsts zemes dienests noteicis prettiesiskas zemes robežas.

Tiesas izdevumu atlīdzināšanu reglamentē Civilprocesa likuma 41.pants, kura pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Šajā pantā ir ietverts princips, ka prāvā zaudējušai pusei tiesas izdevumi netiek atlīdzināti.

Ņemot vērā, ka /pers. C/ prasība tika pilnībā noraidīta, pirmās instances tiesa pamatoti nav lēmusi par tiesas izdevumu piedziņu prasītājas labā.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Izpildot šī panta prasības, no prasītājas /pers. C/ valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu 12,26 *euro* apmēra, ko veido izdevumi pirmās instances tiesā 8,96 *euro* un izdevumi apelācijas instances tiesā 3,30 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432. - 434.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

nosprieda

Noraidīt pilnīgi /pers. C/ prasību pret Valsts zemes dienesta Dienvidkurzemes reģionālo nodaļu par nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ , /adrese/ zemes robežu plāna atzīšanu par spēkā neesošu, līdzvērtīga īpašuma iegādi un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,26 *euro*.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu– 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā un samaksājot drošības naudu 284,57 *euro*.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 1.jūlijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (paraksts) D.Jansone

Tiesnese (paraksts) M.Šķendere

Tiesnesis (paraksts) R.Grāvelsiņš

NORAKSTS PAREIZS
Augstākās tiesas
Civillietu tiesu palātas tiesnese D.Jansone
Rīgā, 2014.gada 1.jūlijā